

Doživeti vinske ceste

Doživite lepote in skrivnosti vinskih cest
Slovenska in avstrijska Štajerska vabita v deželo okusov

Območje

Trinajst nepozabnih vinskih cest na slovenskem in avstrijskem Štajerskem ponuja poleg odlične vinske kapljice še veliko več.

Vino Cool

To so kraji, ki se lahko pohvalijo z okusno hrano, s prijaznimi ljudmi in čudovito pokrajino. Vinorodno območje severovzhodne Slovenije in južne Avstrije pripoveduje skupno zgodbo o vinu, kulturi, kulinariki, vinogradnikih in soncu. Vinska tradicija regije se okusi v sodobnih, pretežno belih vinih, ki sodijo v sam svetovni vrh. Ljubitelji žlahtne kapljice, gurmani ter vsi, ki cenite tradicijo in običaje, boste na teh cestah in stranpoteh neizmerno uživali.

Vinorodna dežela Štajerska

Največji vinorodni okoliš v Sloveniji je razgibana pokrajina, s strminami v Halozah, terasami v Ljutomersko-Ormoških goricah in z Mariborom, ki se lahko pohvali z vinogradom sredi mesta ter Staro trto, najstarejšo trto na svetu. Vinorodne Slovenske gorice in vinogradi na obronkih Pohorja imajo bogato preteklost. Kot vinorodno področje slovi ta predel že od srednjega veka, ko so se izjemno dobra bela vina uveljavila tudi na tedanjem evropskem trgu. Na vinorodnih gričih v okolici Maribora je bilo največ vinogradov konec 18. stoletja. Ob robovih in sredi vinskih goric so se razvijali kraji in kasneje mesta, ki so doživljala svoj razcvet prav s trgovanjem z vinom.

ŠMARSKO-VIRŠTANJSKA VINSKA TURISTIČNA CESTA:

- turistične znamenitosti: gradovi, cerkve, zdravilna mineralna voda, pohodniške in kolesarske poti ...
- vinske kleti oziroma zidanice, v teh krajih imenovane gorce (v njih je možno tudi prespati)
- ponudba vin in kulinarike – od tradicionalnega do biodinamičnega
- lokalna kulinarika: topla sirova zafrkjača, kruh iz krušne peči, kolone, kopun z mlinci ...
- ohranjanje tradicije: prireditve ob postavljanju klopotca, trgatvi, martinovanju ...

VINSKA TURISTIČNA CESTA HALOZE

- lokalna kulinarika: domači kruh iz krušne peči, haloška gibanica, oprešak (ocvirkovka)
- vrhunska vina sort laški in renski rizling, traminec, muškato tonel, rumeni muškato, sivi in beli pinot, sauvignon in chardonnay
- številne prireditve, povezane z bogato kulturno dediščino: Barbarno, fašenk, ovčje-kozji bal, postavljanje haloških klopotcev, martinovanje in ostali kmečki prazniki

- turistične znamenitosti: grad Borl iz 11. stoletja, bazilika Marije Zavetnice na Ptujski Gori (ena najlepših gotskih cerkev na Slovenskem)

JERUZALEMSKA VINSKA TURISTIČNA CESTA

- izvrstna bela vina iz številnih sort: šipon, laški in renski rizling, chardonnay, sauvignon, beli, sivi in modri pinot, traminec, rumeni muškato in muškato tonel, rizvanec, kerner in ranina
- številna prenočišča, ki zadovoljijo tudi najzahtevnejše goste
- bogata zgodovina in slikovitost Prlekije, ki je stičišče raznolikosti in dobre energije
- pohod po vinskih cestah ob prazniku trgatve

PODPOHORSKA VINSKA TURISTIČNA CESTA

- simbola: posest Meranovo in nadvojvoda Janez
- sadjarska tradicija območja (sadni kruh in različne vrste žganja) in divjačinske specialitete
- razstava kmečke kulinarike, vin, vezenin, zelišč ter prikaz starih obrti in običajev (jurjevanje v

Slovenskih Konjicah)

- izhodišča za potepe po naravnih (Črno jezero na Pohorju, soteske pohorskih potokov, ribniki, pragozd) in kulturnih znamenitostih (grad v Slovenski Bistrici, cerkev Sv. Martina, Žička kartuzija in ostali dvorci, cerkve ter muzeji)
- še posebno značilne vinske sorte: renski in laški rizling, sauvignon, traminec, rumeni muškato in zeleni silvanec

MARIBORSKA VINSKA TURISTIČNA CESTA

- svetovna znamenitost Stara trta, ki je najstarejša trta na svetu
- Hiša Stare trte (muzej in vinoteka ter sedež mariborske vinske kraljice)
- številne prireditve, posvečene Stari trti (rez, postavljanje klopotca, Festival vin v času Festivala Lent, Festival Stare trte s svečano trgatvijo, martinovanje)
- največja klasična vinska klet v Evropi v osrčju mesta Maribor
- značilna visoko kakovostna in vrhunska bela vina iz sort laški rizling, chardonnay, rulandec, zeleni silvanec, renski rizling in rumeni muškato

Maribor

Lege vinorodnega območja slovenske Štajerske se uvrščajo med najboljše vinogradniške lege na svetu. Vinorodni okoliš zaznamujejo predvsem bele sorte, manj je rdečih. Najbolj zastopane sorte so laški rizling, šipon, renski rizling, chardonnay in beli pinot.

GORNJE SLOVENJEGORIŠKA VINSKA TURISTIČNA CESTA

- veličastni razgledi na vse strani neba in pogled na srce vinske ceste
- Vincencovo (22. januar) in rez prve rozge v vinogradu svečinske vinske kraljice
- praznik pomladi v kletah svečinskih vinogradnikov in jesenska prireditev Kmečki praznik v Svečini
- vina belih sort: laški rizling, kerner, sauvignon, traminec, rumeni muškat, zeleni silvanec in sivi pinot
- bogata izbira kakovostnega sadja okoliških kmetij
- vinogradniški muzej Kebl

Maribor je prestolnica slovenske Štajerske ter kraj z bogato kulturno dediščino in izjemnimi naravnimi danostmi. V zadnjih letih postaja vse bolj prepoznavna festivalska destinacija in prizorišče raznolikih športnih prireditev.

Pester nabor dogodkov soustvarja živahen mestni utrip, v katerem se med gostoljubne domačine pomešajo turisti, ki so v Mariboru prvič ali se v mesto radi vračajo. Maribor prisega na tradicionalno štajersko kuhinjo, ki ohranja svojo pristnost in slovi po vrhunskih vinih, ki dopolnjujejo kulinarčno ponudbo.

Edinstvena je tudi Stara trta, najstarejša trta na svetu, ki se ponaša z muzejem Stare trte. V letu 2012 je Maribor uspešno izvedel projekt Evropska prestolnica kulture, v letu 2013 pa se ponaša z nazivom Evropska prestolnica mladih.

Vinorodna dežela Steiermark

Weststeiermark, Südsteiermark in Südoststeiermark so rodovitne in raznolike vinorodne pokrajine v južnem delu Avstrije. Krajina je prepletena z vinskimi griči, s sadovnjaki, pisanimi gozdovi, polji buč, starimi dvorci in z gradovi, kot tudi z modernimi gradnjami. Inovativni vinogradniki pridelujejo odlična bela vina: sauvignon, chardonnay (Morillon), beli pinot, sivi pinot, rumeni muškata in laški rizling. Ponudbo dopolnjuje tudi rosé vino Schilcher in rdeče vino Zweigelt. Cikluse letnih časov upoštevajo tudi kuharji, ki za svoje goste pripravljajo dobrote iz proizvodov, ki jih ponuja pokrajina (npr. sveža sočna štajerska jabolka ali cenjeno bučno olje). Na goste čakajo udobni hoteli, sobe pri vinarjih, gostišča in odlični vinotoči.

VINSKA CESTA SCHILCHER – SCHILCHER WEINSTRASSE

- lipicanci, grad Stainz, okusno bučno olje, vina sorte Schilcher, beli pinot in sauvignon
- uživanje in sprostitve ob dogodkih na prostem (koncerti, športne prireditve, ipd.)
- dodatna ponudba: pohodništvo po vinskih gričih ali po poti Koralm Kristall Trail

www.schilcherland-steiermark.at

VINSKA CESTA SAUSAL – SAUSALER WEINSTRASSE

- strma, a čudovita pobočja s terasami
- dvorec Ottersbach, dvorec Seggau in vinogradniška šola Silberberg
- pridelavo vina dopolnjuje tudi pridelava izdelkov iz sivke
- na vinotočih postrežejo tudi kulinarčne specialitete, npr. piščanca po sulmtalsko

www.sulmtal-sausal.at

JUŽNOŠTAJERSKA VINSKA CESTA – SÜDSTEIRISCHE WEINSTRASSE

- tradicionalna vinogradniška posestva (vinotoči, gostišča, hoteli in oddaja sob)
- sveža in aromatična vina najboljših vinogradniških leg pokrajine Steiermark
- moderna arhitektura obnovljenih, tradicionalnih kmetij in novogradnje
- pohodništvo in kolesarjenje po prelepi vinski pokrajini

www.suedsteirischeweinstrasse.at

VINSKE CESTE V DEŽELI THERMENLAND: THERMENLANDWEINSTRASSE, SÜDOSTSTEIRISCHE HÜGELLANDWEINSTRASSE UND KLÖCHER WEINSTRASSE

- ravnovesje med vinsko kulturo in wellness ponudbo
- raznolikost vinskih sort in avtohtone vinske sorte (npr. Klöcher Traminer in Stradner Grauburgunder)
- mlado in inovativno vinogradništvo
- kulinarčni užitki: šunka (Vulcanoschinken), bučno olje, žganja, proizvodi iz bezga in proizvodnja čokolade (Zotter)

www.thermenland.at

Gradec - Graz

www.weinland-steiermark.at

VZHODNOŠTAJERSKA RIMSKA VINSKA CESTA – OSTSTEIRISCHE RÖMER-WEINSTRASSE

- arheološke sledi rimskih časov
- pokrajinske specialitete: vino Urbanus, fižol, začimbe in sadje (Pot hrušk)
- za mesto Weiz značilna dimljena dobrot iz svinjskega kareja, imenovana »Weizer Mulbrat«, jagnje iz goratih predelov nad mestom Weiz, imenovano »Weizer Berglamm«, vrtovi in zelišča ter pomembno regionalno sadje, kot je štajersko jabolko »Steirischer Apfel« ali pöllauerska hruška prastare sorte, imenovana »Hirschbirne«
- ponudba dejavnosti za prosti čas: oddih v termah, vožnja s kočijo
www.oststeiermark.com

Staro mestno jedro Gradca je pod okriljem Unesca zaščiteno kot svetovna kulturna dediščina. Leta 2003 je bil Gradec evropska prestolnica kulture, od leta 2008 pa nosi naziv »metropola užitka«.

Graški kuharji se kulinarike lotevajo na nov način in z uporabo inovativnih pristopov. Pravo gurmansko doživetje vam zagotavljajo tradicionalne in moderno pripravljene jedi v mestnih restavracijah, veliko kmečkih tržnic in gurmanski festival »Genussfestival«, ki se odvija vsako leto, kot tudi »Dolga miza užitka« (Lange Tafel) na Glavnem trgu v Gradcu.

Po mestu se sprehajamo mimo kulturnih objektov in uživamo v utripu tega mladega mesta z zgodovinskimi koreninami. Gradec ponuja za vsakogar nekaj: kulturo na najvišji ravni, kreativno sceno, bogato tradicijo in svetovljansko nočno življenje. Obiskovalci gledališč, sprehajalci, sodelujoči na kongresih in turisti – vsi uživajo v lepoti mesta in zajemajo življenje s polno žlico.

www.genusshauptstadt.at
www.regiongraz.at

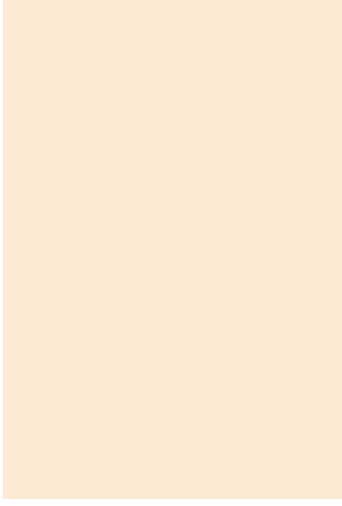

Arhitektura

Tradicija stavbne dediščine in novi trendi

Na vinskih cestah območja VinoCool si žlahtno kapljico lahko privoščite na slikovitih lokacijah, v zavetju prijetnih kleti in ob izvrstni hrani. Narava je poskrbela za pokrajino, ki jemlje dih na vsakem koraku. Človek je delo narave dopolnil z arhitekturnimi dosežki in presežki. Predstavniki bogate kulture in zgodovine tega območja so tipične vinske kleti in zidanice; podobo duha časa pa dopolnjuje sodobna kletna arhitektura. Večje ali manjše vinske kleti so opremljene z lesenimi sodi ali s sodi iz nerjavečega jekla, grozdje se stiska s tradicionalnimi prešami na kamen ali z modernimi stiskalnicami.

Čas teče in z njim se spreminja tudi postopek pridelave vina, ki razvaja telo in dušo, vendar se nekatere stvari nikoli ne bodo spremenile. Za odlično vino potrebujemo poleg naravnih danosti tudi skrbno roko in ljubezen kletarja.

Ekovino in kulinarika

Pristna kombinacija: narava in človek

Vinske ceste obeh držav pripadajo istemu zgodovinskemu in kulturnemu okolju. Griči, posejani z vinogradi, so izvrsten primer sožitja človeka in narave. Primerna lega in prst, ugodna klima in skrbno kletarjenje zagotavljajo odličnost vin. Pester nabor trtnih sort dopolnjujejo pristni izdelki in kulinarčne specialitete (zaseka, meso iz tünke, bučno olje, domači kruh, gibanice, pogače ipd.). Harmonijo nadgrajuje spoštljiv odnos do narave, saj prenekateri vinarji pripravljajo vino iz grozdja, pridelanega na ekološki ali biodinamičen način.

narika

Edinstvenega doživetja na štajerskih vinskih cestah ne predstavlja le uživanje domačih specialitet in vina, ampak je to preplet nepozabnih užitkov ob čudovitem razgledu na vinorodno pokrajino, druženju z domačini, zabavi ter sprostitvi ob različnih dogodkih.

Klopotec

Ljudsko izročilo

Vinograd si je skoraj nemogoče predstavljati brez njegovega zaščitnega znaka - klopotca. Ročno izdelana mehanska naprava je bila prvič omenjena v 17. stoletju. Izdelave klopotca se lotevajo na različne načine; razlike so v vetrnicah s štirimi, šestimi ali osmimi kraki. V sosednji Avstriji uporabljajo ime slovenskega izvora, in sicer klapotetz. Tradicijo vinogradništva na Štajerskem dopolnjujejo priljubljene prireditve (postavljanje klopotca, krst vina na Martinovo, tradicionalne trgatve po starih običajih ipd.), ki svoje vsebine črpajo iz bogate etnološke dediščine.

Pesem klopotca, tako značilna za to območje, traja od sredine avgusta pa vse do konca trgatav oziroma Martinovega. Tradicija vsakoletnega postavljanja klopotcev se še vedno ohranja, predstavlja pa prijetno druženje in pričakovanje novega pridelka.

Stara trta

Svetovna znamenitost

V srednjeveškem jedru Maribora, ob Dravi na Lentu, raste Stara trta, ki je bila leta 2004 vpisana v Guinnessovo knjigo rekordov kot najstarejša žlahтна trta na svetu! Verodostojnost starosti Stare trte so poleg natančnih strokovnih meritev slovenskih strokovnjakov potrdili tudi izvedenci za trtno genetiko v Parizu. Svojih 400 let potrjuje s pojavljanjem na slikah Maribora iz leta 1657 in 1681, ki jih hrani Štajerski deželni muzej v Gradcu. Že takrat je kraljevala na latveniku ali »brajdi« na pročelju hiše, sezidane v 16. stoletju. V Hiši Stare trte je danes muzej in hkrati največja vinoteka mariborskega vinorodnega okoliša.

Stara trta simbolizira bogato vinsko kulturo Maribora, Štajerske in Slovenije, njene potomke pa rastejo na skoraj vseh kontinentih ter v številnih slovenskih krajih. Sorta žametovka ali modra kavčina velja za eno najstarejših avtohtonih žlahtnih vinskih sort na Slovenskem. Trta vsako leto ponudi od 35 do 55 kg grozdja, iz katerega pridelajo vino za protokolarne namene. Trti na čast potekajo tudi številne dobro obiskane prireditve.

Brošura območja VINO COOL
Izdajatelj: Zavod za turizem Maribor - Pohorje, Verein Weinland Steiermark
Teksti: Mediamix Komunikacije d.o.o.
Fotografije: Domen Grögl, Harald Eisenberger, SCHIFFER/SYMBOL, B.Bergmann • **Oblikovanje:** Studio Tandem d.o.o.
Tisk: Medienfabrik Graz • **Naklada:** 1000 • **Izdaja:** april, 2013

SLOVENIJA

Zavod za turizem Maribor - Pohorje
TIC Maribor
 Partizanska cesta 6a, 2000 Maribor
 tel: +386 2 234 66 11
 web: www.maribor-pohorje.si
 mail: tic@maribor.si

Hiša Stare trte
 Vojašniška ulica 8, 2000 Maribor
 tel: +386 2 25 15 100
 web: www.maribor-pohorje.si
 mail: stara-trta@maribor.si

Poslovni center Halo
 Cirkulane 56, 2282 Cirkulane
 tel: +386 2 795 32 00
 web: www.halo.si
 mail: info@halo.si

TIC Slovenska Bistrica
 Trg svobode 17, 2310 Slovenska Bistrica
 tel: +386 2 620 22 74
 web: www.ric-sb.si
 mail: info@tic-sb.si

Razvojna agencija Sotla
 Aškerčev trg 24, 3240 Šmarje pri Jelšah
 tel: +386 3 817 18 60
 web: www.ra-sotla.si
 mail: rasotla@siol.net

Prleška razvojna agencija
 Prešernova ulica 2, 9240 Ljutomer
 tel: +386 2 585 13 40
 web: www.prlekija.com
 mail: info@prlekija.com

AVSTRIJA

Steiermark Tourismus
 St. Peter Hauptstraße 243, A-8042 Graz
 tel: +43(0)316/4003-0
 mail: info@steiermark.com
 web: www.steiermark.com
 web: www.weinland-steiermark.at

Region Graz
 Herrengasse 16, A-8010 Graz
 tel: +43(0)316/8075-0
 web: www.regiongraz.at
 mail: info@graztourismus.at

Schilcherland Steiermark – Schilcherweinstraße
 Hauptplatz 34, A-8530 Deutschlandsberg
 tel: +43(0)3462/7520
 web: www.schilcherland-steiermark.at
 mail: office@schilcherland-steiermark.at

Südsteiermark – Sausaler Weinstraße
 Steinriegel 15, A-8442 Kitzack im Sausal
 tel: +43(0)3456/3500
 web: www.sulmtal-sausal.at
 mail: info@sulmtal-sausal.at

Südsteiermark – Südsteirische Weinstraße
 Hauptplatz 2, A-8463 Leutschach
 tel: +43(0)3454/707010
 web: www.suedsteirischeweinstrasse.at
 mail: info@suedsteirischeweinstrasse.at

Südoststeiermark – Thermenland Steiermark
 Radersdorf 75, A-8263 Großwilfersdorf
 tel: +43(0)3385/66 040
 web: www.thermenland.at
 mail: info@thermenland.at

Südoststeiermark – Tourismusinformation Oststeiermark
 Radersdorf 75, A-8263 Großwilfersdorf
 tel: +43(0)3385/21090
 web: www.oststeiermark.com
 mail: info@oststeiermark.com

VINO COOL
 VINO - KULTURA - KULINARIKA
 WEIN - KULTUR - KULINARIK
www.vinocool.eu